

**ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR NK.I.Wit.0911-1-47/09  
WOJEWODY LUBUSKIEGO**

z dnia 15 października 2009r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) stwierdzam nieważność uchwały Rady Gminy Bobrowice Nr XXIV/198/09 z dnia 11 września 2009r. w sprawie opłat za świadczenia prowadzonego przez Gminę Bobrowice przedszkola publicznego w następującym zakresie:

- § 2 ust. 1 pkt 4,
- § 2 ust. 2,
- § 3.

**Uzasadnienie**

Na sesji w dniu 11 września 2009r. Rada Gminy Bobrowice podjęła uchwałę w sprawie ustalenia opłaty za świadczenia przedszkola prowadzonego przez Gminę Bobrowice. Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 18 września 2009r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że § 2 ust. 1 pkt 4 uchwały istotnie narusza art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.), natomiast § 2 ust. 2 oraz § 3 uchwały - art. 32 ust. 1 Konstytucji RP.

Zgodnie z treścią przepisu art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty opłaty za świadczenia prowadzonych przez gminę przedszkoli publicznych ustala rada gminy, a w przypadku innych przedszkoli publicznych - organy prowadzące te przedszkola, z uwzględnieniem art. 6 pkt 1.

Art. 6 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy stanowi, iż przedszkole publiczne to przedszkole, które prowadzi bezpłatne nauczanie i wychowanie w zakresie co najmniej podstawy programowej wychowania przedszkolnego. Czas przeznaczony na realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego (nie krócej niż 5 godzin dziennie) określa § 10 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624 ze zm.).

Uprawnienie rady gminy obejmuje zatem jedynie ustalenie opłat za świadczenia prowadzonych przez gminę przedszkoli publicznych, przekraczające podstawę programową. Przy czym opłata ustalana jest za konkretne, indywidualnie wskazane świadczenia prowadzonych przez gminę przedszkoli publicznych, przekraczające podstawę programową wychowania przedszkolnego.

Przedmiotowym aktem Rada Gminy Bobrowice ustaliła opłaty ponoszone przez rodziców lub opiekunów prawnych dziecka za usługi świadczone przez przedszkole publiczne w Gminie Bobrowice. Na opłatę tą, zgodnie z brzmieniem § 1 pkt 1 i 2 uchwały, składają się koszty prowadzonych zajęć przekraczających podstawę programową oraz koszty wyżywienia dziecka.

W § 2 ust. 1 pkt od 1 do 3 uchwały Rada Gminy Bobrowice, kierując się zasadą ekwiwalentności świadczeń, ustaliła jakie zajęcia składają się na świadczenia przekraczające podstawę programową wychowania przedszkolnego oraz określiła miesięczny koszt każdego z tych świadczeń. Natomiast w § 2 ust. 1 pkt 4 uchwały Rada Gminy Bobrowice wprowadziła dodatkową opłatę w wysokości 80zł miesięcznie za pobyt w placówce powyżej pięciu godzin dziennie.

W ocenie organu nadzoru zapis § 2 ust. 1 pkt 4 uchwały istotnie narusza art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty. Rada bowiem wprowadziła w ten sposób opłatę stałą za bliżej nieokreślone świadczenia. W konsekwencji na rodziców, opiekunów prawnych dzieci nałożono obowiązek ponoszenia jakiejś nie sprecyzowanej opłaty, uiszczanej niezależnie od opłat ustalonych już w § 2 ust. 1 pkt od 1 do 3 uchwały. Bez znaczenia przy tym jest fakt, iż opłata ta ponoszona jest za pobyt w placówce powyżej pięciu godzin dziennie. Rada powinna bowiem konkretnie wskazać, jakie dokładnie usługi obejmuje opłata oraz przedstawić, jaki jest koszt poszczególnych świadczeń, tak by rodzice (opiekunowie prawni) dzieci mogli dokonać wyboru dodatkowych (odpłatnych) świadczeń odpowiadających ich możliwościom zarobkowym i majątkowym.

Stanowisko organu nadzoru podziela orzecznictwo sądów administracyjnych zawarte w wyrokach WSA: w Gorzowie Wlkp. z dnia 30 lipca 2009r., sygn. akt 346/09, we Wrocławiu z dnia 8 sierpnia 2006r., sygn. akt IV SN/Wr 94/06, z 30 maja 2007r. sygn. akt IV SN/Wr 122/07, z dnia 5 lutego 2008 r. sygn. akt III SN/Wr 662/07.

Z kolei w § 2 ust. 2 przedmiotowej uchwały Rada Gminy Bobrowice postanowiła, iż opłata, o której mowa w ust. 1 ulega podwojeniu w przypadku przyjęcia do przedszkola publicznego w Gminie Bobrowice dzieci spoza obwodu.

Zdaniem organu nadzoru zapis ten narusza konstytucyjną zasadę równości wobec prawa zdefiniowaną w art. 32 Konstytucji RP, zgodnie z którą wszystkie podmioty charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną, mają być traktowane równo, tzn. według jednakowej miary, bez różnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących (orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego: 17/95, OTK ZU Nr 3/1995, s. 177; 7/98, OTK ZU Nr 6/1998, s. 505).

Zatem, przyjęte w kwestionowanej uchwale rozwiązanie, zobowiązujące rodziców - opiekunów prawnych dzieci „spoza obwodu” do ponoszenia większych opłat za świadczenia przedszkola, przekraczające podstawę programową, jest zarówno prawnie, jak i ekonomicznie nieuzasadnione.

Naruszeniem zasady równości wobec prawa są również rozwiązania przyjęte w § 3 przedmiotowej uchwały, dotyczące kwestii zwrotu opłaty za wyżywienie.

Mianowicie Rada Gminy Bobrowice przyjęła kryterium różnicowania nie pozostające w racjonalnym związku z celem i treścią regulacji. Kryterium tym jest nieobecność dziecka w przedszkolu w połączeniu ze wskazaną arbitralnie przez Radę określoną długością trwania tej nieobecności (3 następujące po sobie dni).

Tymczasem nie można logicznie uzasadnić, że krótsza niż przyjęta w uchwale nieobecność dziecka w przedszkolu nie może skutkować odpowiednim zmniejszeniem odpłatności.

Analogiczny pogląd wyraził WSA we Wrocławiu w ww. wyroku z dnia 8 sierpnia 2006r., sygn. akt IV SN/Wr 94/06.

Mając na względzie powyższe, należało orzec o nieważności przedmiotowej uchwały w ww. zakresie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Z up. Wojewody Lubuskiego  
*Jarosław Barańczak*  
Dyrektor Generalny